

Przedmiotowy system oceniania z podstaw przedsiębiorczości w klasach pierwszych
Marzena Hajduk-Stelmachowicz

Wymagania na poszczególne oceny:

a) Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wszystkie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- proponuje rozwiązania nietypowe,
- osiąga sukcesy w konkursach/olimpiadach/i innych liczących się eventach ekonomicznych i tych promujących wiedzę i postawy przedsiębiorcze.

b) Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
- wykazuje dużą samodzielność i bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł wiedzy,
- rozwiązuje zadania o dużym stopniu trudności.

c) Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- poprawnie stosuje wiadomości, umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności,
- korzysta z różnych źródeł informacji.

d) Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- korzysta z pomocą nauczyciela z różnych źródeł informacji,
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności przy rozwiązywaniu typowych zadań i problemów,
- rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.

e) Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,

f) Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej,
- które są niezbędne do dalszego kształcenia,

- nie potrafi z pomocą nauczyciela rozwiązać zadań o niewielkim stopniu trudności.

Podstawowe zasady oceniania:

Minusy - za brak przygotowania warsztatowego, np. brak podręcznika, zeszytu, zadania.

3 minusy - ocena ndst.

3 pkt za aktywność/ na lekcjach.

9 pkt z punktów za aktywność/ - ocena bdb. Punkty zgromadzone w pierwszym półroczu przechodzą na drugi semestr.

|Obowiązują plusy i minusy przy ocenach ze sprawdzianów. Oceny ze sprawdzianów:

0-40% ndst., 41-60% dop, 61-74% dst, 75-89% db, 90-99% bdb, 100% cel

Nieobecność na kontrolnej pracy pisemnej to ocena ndst – uczeń ma prawo do napisania tego sprawdzianu przez dwa tygodnie od nieobecności (o ile nauczyciel nie ustali z uczniem innego terminu -w uzasadnionych okolicznościach). Ocena ndst w tym wypadku zostanie zastąpiona nową oceną. Po tym terminie ocena ndst staje się oceną ostateczną.

Uczeń ma prawo poprawić ocenę ndst ze sprawdzianu w terminie tygodnia od otrzymania tej oceny. Ocena jest wpisywana obok pierwszej oceny ze sprawdzianu i obie wliczają się do średniej. W szczególnych przypadkach nauczyciel indywidualnie określa warunki i terminy poprawy biorąc pod uwagę zaistnienie szczególnych okoliczności.

Uczeń ma obowiązek dostarczyć pracę pisemną i zadania domowe w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. W wypadku niewywiązania się z tego obowiązku uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

Uczeń ma prawo do zgłoszenia 2 np. w semestrze. Nie wpływają one negatywnie na ocenę. Uczeń powinien zgłosić np. na początku lekcji – tuż po sprawdzeniu obecności przez nauczyciela.

Zasady wystawiania oceny śródrocznej i rocznej:

a) ocenianie semestralne i roczne powinno być dokonane na podstawie przynajmniej 3 ocen cząstkowych,

b) ocena semestralna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych. Nauczyciel oceniając postępy ucznia bierze pod uwagę jego indywidualne możliwości, zaangażowanie i ew. szczególne okoliczności. Szczególnie brana jest pod uwagę umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej w praktyce.

c) 50% lekcji opuszczonych = nieklasyfikowanie.

Efektem kontroli jest rozpoznanie, czyli zgromadzenie i scalanie informacji o uczniach przez nauczyciela. Informacje można zdobywać sposobami nieformalnymi (np. poprzez obserwację czy rozmowę) albo formalnymi (np. przez prace domowe, testy itp.).

Formy kontroli mogą m. in. przybrać następujące formy:

- a. Według podziału organizacyjnego:
- b. indywidualne (np. odpytywanie),
- c. frontalne (np. testy),
- d. kondensacyjne (np. wszyscy uczniowie wykonują konkretne zadanie, a odpytywanych jest kilku z nich),
- f. pozyskiwanie informacji zwrotnych,
- g. zbiorcze opracowanie wyników sprawdzianów;
- h. Ze względu na miejsce w procesie dydaktycznym:
- i. kontrola „na wejście”,
- j. kontrola bieżąca, na każdej lekcji,
- ☐ kontrola sporadyczna.

Wszystkie formy kontroli powinny podlegać następującym zasadom:

- a. interakcji między treściami kształcenia i wymaganiami podstawy programowej a np. treściami sprawdzianu,
- b. zgodności np. treści sprawdzianu z podanymi na początku roku szkolnego (lub w innym terminie) wymaganiami edukacyjnymi,
- c. dostosowania stopnia trudności zadań do potrzeb i możliwości uczniów,
- d. poprawnej konstrukcji zadań.

Metody kontroli osiągnięć uczniów.

- a. ustna, np. w postaci odpytywania, referowania wybranego zagadnienia, rozmowy nauczyciela z uczniem, swobodnych wypowiedzi uczniów lub aktywności uczniów;
- b. pisemna, np. w postaci testu, sprawdzianu, wykonanych ćwiczeń i kart pracy;
- c. samodzielna praca z tekstem źródłowym, np. odczytywanie i analizowanie danych statystycznych, treści mapy lub literatury;
- d. sprawdzenie wytworów uczniów, np. w postaci modeli lub posterów.

Kontrolowanie jest procesem gromadzenia i scalania informacji, natomiast ocenianie to proces dochodzenia do opinii o stanie wiedzy oraz umiejętności uczniów, a także przypisanie im wartości. Wystawienie stopnia to akt oceny, ponieważ nauczyciel określa, jakiej wartości odpowiada uzyskana informacja. W zależności od celu wyróżnia się ocenianie kształtujące i ocenianie sumujące. Ocenianie kształtujące opiera się na diagnozie wstępnej ucznia i ułatwia planowanie procesu dydaktycznego. Nie służy ono wartościowaniu ucznia, ale pozwala na bieżąco informować ucznia o jego postępach lub trudnościach w nauce oraz sposobach poprawy popełnianych błędów. Dostarcza też informacji o

efektach nauczania i uczenia się uczniów. Ocenianie sumujące zmierza do wykorzystania informacji o uczniach i wskazania, w jakim stopniu ich osiągnięcia odpowiadają założonym celom edukacyjnym. Na tej podstawie nauczyciel ustala, jaki stopień ma wystawić uczniowi.

Metody oceniania:

- a. tradycyjne, nietechniczne – czasami nie mają ściśle określonych kryteriów, opierają się na intuicji nauczyciela,
- b. testy różnicujące i kryterialne – przydatne wtedy, gdy nauczycielowi zależy na informacji, jak wyniki danego ucznia mają się do wyników innych uczniów. Informują o stopniu opanowania przez uczniów danej wiedzy i umiejętności lub osiągnięcia ustalonych celów.

Zgodnie z koncepcją programu, ocena powinna uwzględniać: osobowość ucznia, logiczne, samodzielne i krytyczne myślenie, poprawność w posługiwaniu się terminologią z zakresu podstaw przedsiębiorczości, planowość i obszerność wypowiedzi, a także dokładność obserwacji i wykonywanych zadań oraz prezentowane przez ucznia postawy.

Oceniając ucznia, a więc określając poziom jego wiedzy i umiejętności, informujemy go, jaką część wymagań spełnił (co zrobił dobrze, a co źle, w jaki sposób może poprawić ocenę oraz jak ma dalej pracować).

Sprawdzanie stopnia spełnienia wymagań, uwzględniające m.in.:

- a. w wypowiedzi ustnej: precyzję wypowiedzi, poprawność językową, poprawność merytoryczną, wyczerpanie zagadnienia, puentę wypowiedzi;
- b. w sprawdzianach pisemnych: poprawność rozwiązania zadania, logiczność wypowiedzi, poprawność zastosowanej metody do rozwiązania zadania, zgodność odpowiedzi z pytaniem;
- c. w monografiach, portfolio czy innych wypowiedziach pisemnych – zgodność z tematem, logiczny układ pracy, poprawność językową i merytoryczną, przygotowanie bibliografii, estetykę pracy;
- d. podczas pracy w grupie – m.in. podział pracy zgodny z potrzebami uczniów, sposoby podejmowania decyzji, współdziałanie w grupie, postawę podczas pracy, formę prezentacji wyników pracy.